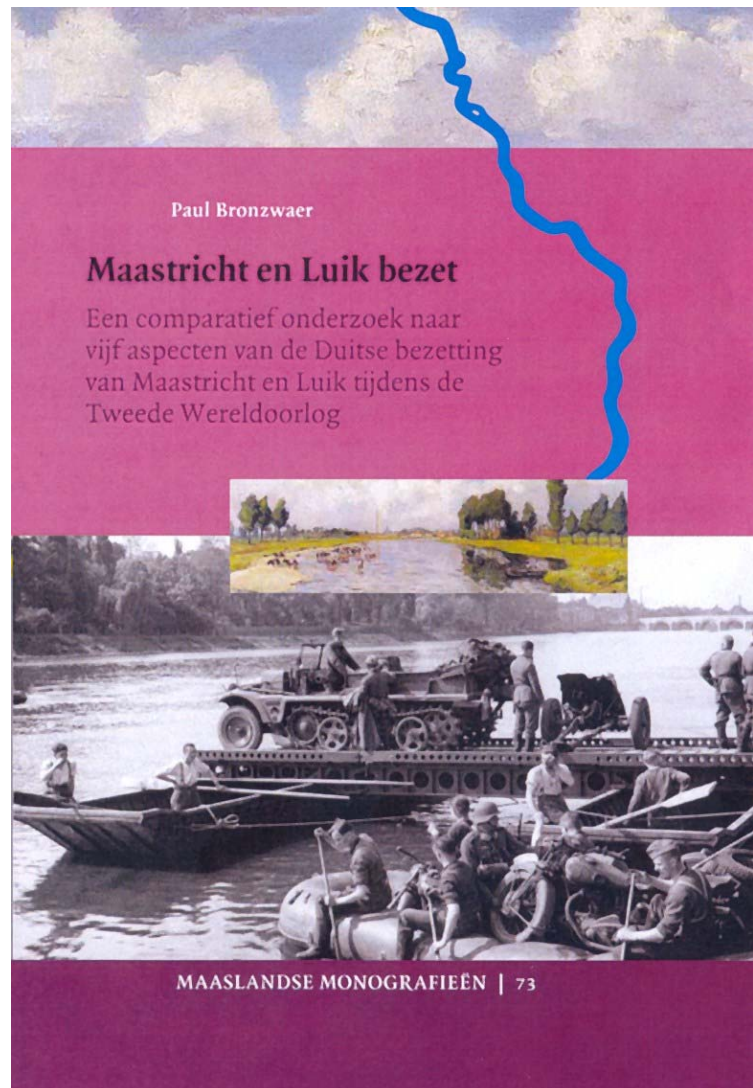

Paul Bronzwaer, Maastricht en Luik bezet. (dia 5) Een comparatief onderzoek naar vijf aspecten van de Duitse bezetting van Maastricht en Luik tijdens de Tweede Wereldoorlog, Proefschrift, de handelsditie verschijnt op 2 mei aanstaande als deel 73 in de reeks Maaslandse Monografieën, uitgegeven door Uitgeverij Verloren bij het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg en Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap, 2010. Het eerste ex. wordt hier in Selexyx Dominicanen aangeboden aan prof Jan Bank op 2 mei a.s. om 16.00 uur. Komt allen.

De auteur Paul Bronzwaer is vorig jaar gepromoveerd op zijn vergelijkende studie naar de Duitse bezetting in Maastricht en in Luik. Hij vergelijkt beide regimes van 1940 tot 1944. De beide bezettingsepisodes worden op vijf aspecten met elkaar vergeleken. De militaire inval op 10 mei 1940 leidde in de vroege ochtend al tot de capitulatie van Maastricht. Luik, de Vurige Stede, die slechts dertig kilometer verderop ligt, werd pas twee dagen later ingenomen door de Duitsers. De samenstelling van de lokale besturen en hun relatie met de bezetter verschilden sterk. Datzelfde gold ook voor de Jodenvervolgung. In Maastricht kwam 50 % van de Joodse bevolking om het leven in Luik was dat 20%. Ook de bevrijding in september 1944 verliep in Maastricht anders dan in Luik. De vergelijking tussen beide steden verdiept ons inzicht in de geschiedenis van de bezetting in Limburg. (dia 6)

Wat zijn de slotconclusies uit de vergelijking van de vijf aspecten? Drie elementen komen duidelijk naar voren. Ten eerste waren Luik en Maastricht bij de Duitse invasie van mei 1940 in één aanvalsplan samengebracht. De Maasovergangen in Maastricht hadden daardoor een belangrijke strategische functie, terwijl de inname van de stad Luik minder urgentie had.

Ten tweede: het bezettingsklimaat is in Maastricht veel minder gewelddadig van karakter dan in Luik. Het optreden van de nationaal socialistische burgemeester in die stad was daarin van doorslaggevend belang. Daarbij valt tevens te constateren dat het Duitse bezettingsbestuur vanaf medio 1943 steeds minder het binnenlandse geweld kon beteugelen. Het verloor meer en meer grip op de toenemende escalatie van geweld. Het stond nolens volens toe dat de collaboratiepartijen zelf gewapende afdelingen stichtten om zich tegen gewelddadige acties van de verzetsgroepen te beschermen. Het was op dat vlak niet doortastend genoeg en dat is MEDE de aanleiding geweest voor de vestiging van een Zivilverwaltung in juli 1944.

Ten derde: er is een opvallende verschil tussen het percentage Joodse slachtoffers in Maastricht en in Luik. (dia 7)

De laatste twee onderzochte aspecten namelijk de bevrijding en het herstel van het democratisch bestuur – laten geen wezenlijke verschillen zien. Kort samengevat:

de Duitse bezetting van Maastricht was minder zwaar voor de bevolking dan in Luik. Dat gekdt overigens net voor de Joodse bevolkingsgroep in Maastricht; de joden hadden minder mogelijkheden de confrontatie uit de weg te gaan.

